

ตัวแบบการจัดการความรู้ เชิงสร้างสรรค์

“๑๑+๑ ฐานความรู้”

: จากประสบการณ์และแรงบันดาลใจ
สู่การนำไปปฏิบัติจริงทั่วทั้งองค์กร

สัมมนาฟรี! จัดโดย สำนักงานอธิการบดี

วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ ชั้น ๒

อาคารสารนิเทศ ๕๐ ปี

www.psdb.ku.ac.th

คุณคม ธรรมวัฒน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ
หน่วยสารสนเทศ งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ

คุณหญิงแก้ว จักษ์ประศาสน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
หัวหน้าหน่วยศูนย์ข้อมูล งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ

คุณมัทธรา วณิชานนท์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
หน่วยวิจัยสถาบัน งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ

กิจกรรม “เล่าแรงบันดาลใจการจัดการความรู้กองแผนงาน”

กิจกรรม “เล่าประสบการณ์การจัดการความรู้ จากอดีต สู่ปัจจุบัน และอนาคต”

กิจกรรม “เล่าผลงาน [๑๑+๑ ฐานความรู้]”

ข้อเสนอแนะ และแนวปฏิบัติที่ดีของการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ที่ยั่งยืนในองค์กร

สำนักงานอธิการบดีมุ่งส่งเสริมบรรยากาศ
องค์กรแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

คำนำ

สำนักงานอธิการบดี มีความภูมิใจและยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่มีส่วนต่อการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในส่วนงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินงานโครงการจัดการความรู้ของสำนักงานอธิการบดี ได้มีพัฒนาการก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมีการนำกิจกรรมและตัวแบบการปฏิบัติที่ดีของแต่ละหน่วยงานมานำเสนอให้บุคลากรทั่วทั้งองค์กรได้เรียนรู้และนำไปปฏิบัติจริง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานอธิการบดี ได้มีการเรียนเชิญผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญของหน่วยงานสังกัดสำนักงานอธิการบดี มาเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในหลากหลายด้าน อาทิ ด้านการบริหารการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ด้านกฎหมาย ด้านการคลัง พัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง

ปีที่ผ่านมา สำนักงานอธิการบดี ได้จัดโครงการจัดการความรู้ ทั้งสิ้น ๓ เรื่อง ซึ่งหัวข้อหนึ่งที่สำคัญ คือ เรื่อง “การปรับปรุงกระบวนการงานเพื่อสัมฤทธิ์ผลในองค์กร” เนื่องจากคณะกรรมการประจำสำนักงานอธิการบดี เห็นว่า สถานพยาบาลเป็นหน่วยงานต้นแบบที่ยอดเยี่ยม มีผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศตลอดจนประสบความสำเร็จในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในไปสู่ผลการปรับปรุงกระบวนการประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ ได้ครอบคลุมทั่วทั้งองค์กรถึงผู้ปฏิบัติงานระดับบุคคล มากถึง ๒๓ กระบวนงาน

สำหรับปีนี้ คณะกรรมการประจำสำนักงานอธิการบดี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้เชิญกองแผนงานถ่ายทอดประสบการณ์และแรงบันดาลใจการจัดการความรู้ในองค์กร เรื่อง “ตัวแบบการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์ “๑๑+๑ ฐานความรู้” : จากประสบการณ์และแรงบันดาลใจสู่การนำไปปฏิบัติจริงทั่วทั้งองค์กร” ซึ่งกำหนดจัดโครงการวันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ ชั้น ๒ อาคารสารนิเทศ ๕๐ ปี โดยเห็นว่า “๑๑+๑ ฐานความรู้” เป็นผลงานที่กองแผนงานได้ส่งเข้าร่วมประกวดรางวัล “สุดยอดผลงานและนวัตกรรมการจัดการความรู้ KU-KM Best Practice Awards” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กอปรกับได้รับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณและประกาศนียบัตรรางวัล เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ สมควรที่จะให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ผลงาน “๑๑+๑ ฐานความรู้” ได้สะท้อนความมุ่งมั่นและแรงบันดาลใจของการจัดการความรู้เชิงสร้างสรรค์ และถือเป็นสัญลักษณ์ยืนยันความสำเร็จของการเป็นแบบอย่างและต้นแบบหน่วยงานที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรในภาพรวมของสำนักงานอธิการบดีให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้นไป

สุดท้ายนี้ สำนักงานอธิการบดี ขอขอบคุณทีมงานจากทุกหน่วยงานที่ช่วยให้การดำเนินงานโครงการในครั้งนี้เกิดขึ้นได้เป็นผลสำเร็จ ภายใต้ความร่วมมืออย่างแข็งขันจากกองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง กองกลาง กองยานพาหนะ อาคารและสถานที่ และกองแผนงาน โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมโครงการจากทุกหน่วยงานสังกัดสำนักงานอธิการบดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะได้รับความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมต่อการเสริมสร้างวัฒนธรรมการจัดการความรู้ที่ยั่งยืนในองค์กร หากมีข้อผิดพลาดประการใด โปรดขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สำนักงานอธิการบดี

วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ ชั้น ๒ อาคารสารนิเทศ ๕๐ ปี

ประวัติวิทยากร

คุณกิ่งแก้ว รัชชประศาสน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
หัวหน้าหน่วยศูนย์ข้อมูล งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ
ศศ.ม. สังคมวิทยาประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประสบการณ์ทำงาน ใน มก. ๒๔ ปี

คุณภัทรา วณิชชานนท์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
หน่วยวิจัยสถาบัน งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ
ศศ.ม. พัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประสบการณ์ทำงาน ใน มก. ๑๕ ปี

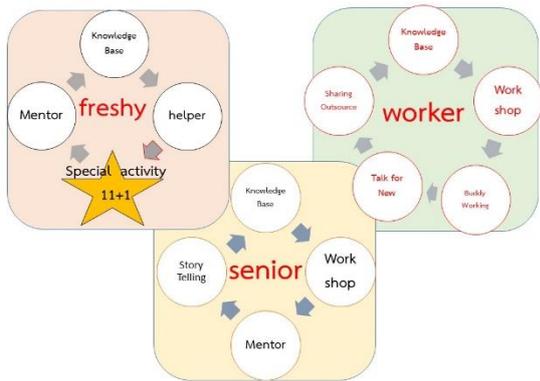

คุณคม ธรรมรัตน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ
หน่วยสารสนเทศ งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ
บธ.ม. การจัดการนวัตกรรม, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประสบการณ์ทำงาน ใน มก. ๒ ปี

รู้จักกองแผนงานกับ กิจกรรม “11+1 ฐานความรู้ สำหรับบุคลากรใหม่”

(1) เกี่ยวกับกิจกรรม 11+1 ฐานความรู้

เพราะ “ความรู้มีมากกว่าแค่เรื่องงาน”
และ “ความสัมพันธ์ เปรียบเสมือนกุญแจที่เปิดใจ
ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้”

กิจกรรมการจัดการความรู้ กองแผนงาน

กิจกรรม “11+1 ฐานความรู้” คือ
กิจกรรมพิเศษที่ถูกคิดค้นขึ้น โดยคณะทำงานกลุ่ม
จัดการความรู้ (เป็นคณะทำงานภายใต้คณะทำงาน
พัฒนาบุคลากร กองแผนงาน) สำหรับบุคลากร
ใหม่ที่มาปฏิบัติงานกองแผนงานใน 1 ปีแรก
(freshy) ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ของกลุ่มบุคลากร
เป้าหมาย โดยอีกสองกลุ่มคือ บุคลากรปฏิบัติงาน
ปัจจุบัน (อายุงานตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป ; worker)
และ บุคลากรที่จะเกษียณอายุราชการ (ในอีก 2-3
ปี ; senior)

โมเดลการจัดการความรู้ กองแผนงาน

กิจกรรม “11+1 ฐานความรู้” มี
วัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรใหม่ได้รู้จักองค์กรของ
ตน ภายใต้แนวคิด **รู้จักคน...รู้จักงาน**

“**รู้จักงาน**” ว่าแต่ละหน่วยในกองแผนงาน ทำงาน
อะไรบ้าง “**รู้จักคน**” เปิดโอกาสให้บุคลากรใหม่ได้
สานสัมพันธ์กับบุคลากรเดิมไปพร้อมกับเรียนรู้งาน
ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ

(2) ต้องทำอะไรกันบ้าง

สมุดผ่านฐาน (stamp book)

กิจกรรมนี้มีระยะเวลาประมาณ 2 เดือน
บุคลากรใหม่จะได้รับ “สมุดผ่านฐาน” โดยเมื่อได้รับ
สมุดบุคลากรใหม่จะบันทึกประวัติส่วนบุคคลทำ
เล่ม และทำตามขั้นตอนตามช่วงกิจกรรม 3 ช่วง
กิจกรรม โดย

- ช่วงที่ 1 ภายใน 2 สัปดาห์แรกนับจาก
วันที่เริ่มงาน : บุคลากรใหม่ไปตามหน่วยของกอง
แผนงาน เพื่อนัดหมายวัน/เวลา ให้ครบทั้ง 11 ฐาน
(ด้วยตัวเองหรือไปกับพี่เลี้ยง)

- ช่วงที่ 2 สัปดาห์ที่ 3 - 6 : เข้าร่วมกิจกรรม
ฐานตามปฏิทินนัดหมายที่อนุมัติแล้ว ให้บุคลากรใหม่
เข้าฐานตามปฏิทินนัดหมาย โดยแต่ละฐานจะจัด
กิจกรรมให้ตามความเหมาะสม ในเวลา 1 ชั่วโมง 30
นาที ให้บุคลากรใหม่เก็บเกี่ยวความรู้ เขียนลงสมุด
ในหัวข้อ “รู้จักคน...” “รู้จักงาน...” และ “ฝากถึงพี่

รู้จักงาน... รู้และเข้าใจถึงลักษณะของ
งานในหน่วยนั้น ๆ ว่าทำอะไรบ้าง (แต่ละ Job)
รู้จักคน... รู้จักพี่ ๆ ในหน่วยนั้น ๆ ชื่อ ชื่อ
เล่น ทำอะไรในหน่วยนั้น ช่องทางติดต่อ และอื่น ๆ

ฝากถึงพี่... จากการเข้าฐาน มีอะไรจะ
ฝากบอกพี่ในหน่วยนั้นบ้าง เช่น คำแนะนำติชม

สำหรับพี่... เป็นส่วนของหัวหน้าหน่วยที่จะ
เขียนเกี่ยวกับบุคลากรใหม่ที่เข้าฐานความรู้
เมื่อเสร็จสิ้นแต่ละฐาน หัวหน้าหน่วยจะเขียน
ข้อคิดเห็น และ Stamp การผ่านฐาน เมื่อเข้าครบทั้ง
11 ฐาน ให้บุคลากรใหม่แจ้งคณะทำงานกลุ่มจัดการ
ความรู้ เพื่อเตรียมทำกิจกรรมฐานที่ 12 ต่อไป

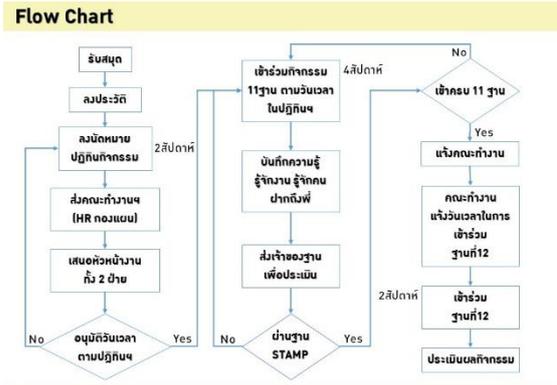
- ช่วงที่ 3 สัปดาห์ที่ 7 - 8 : เข้าร่วม
กิจกรรมฐานที่ 12 คณะทำงานกลุ่มจัดการความรู้
แจ้งวัน/เวลาและปฏิทินในการเข้าร่วมกิจกรรมฐานที่
12 ให้บุคลากรใหม่เข้าร่วมและจัดบันทึกความรู้ต่าง
ๆ ที่ได้รับจากการเยี่ยมชมหน่วยงานภายนอก

เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมทั้งหมดให้บุคลากรใหม่
เขียน สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม และ
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมท้ายเล่ม และส่งเล่ม

- คณะทำงานกลุ่มจัดการความรู้
ประเมินผล วิเคราะห์และสรุปผลกิจกรรม
บุคลากรใหม่ รุ่น 1 เข้าสู่ระบบงานประจำของฝ่าย
บุคคล เพื่อเตรียมดำเนินกิจกรรมกับบุคลากรใหม่
ในรุ่นต่อไป

น้องใหม่กับกิจกรรม 11+1 รุ่นที่ 1

แผนภาพกิจกรรม 11+1

(3) ใครได้อะไรจากกิจกรรมบ้าง

น้องใหม่

- รู้จักพี่และเพื่อนร่วมงาน เกิดสัมพันธ์ภาพอันดี
- รู้จักกอง-รู้จักงานในแต่ละหน่วยมีอะไรบ้าง สำคัญอย่างไร เชื่อมโยงกันอย่างไร
- รู้จักการใช้ชีวิตในกองและได้เรียนรู้วัฒนธรรมขององค์กร

พี่กองแผนงาน

- ได้รู้จักน้องใหม่ดีขึ้น ได้สร้างความคุ้นเคยอย่างไม่เป็นทางการระหว่างพี่-น้องใหม่
- ได้ทบทวนองค์ความรู้ในหน่วยของตนเอง
- ได้ฝึกการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้

- ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และรู้จักเพื่อนร่วมงานมากขึ้น
- แลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะเพื่อมาพัฒนาปรับปรุง
- ได้สร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ

(4) ปัญหาที่พบและแนวทางการปรับปรุงกิจกรรม 11+1

ปัญหาและข้อติดขัด

- การนัดหมายเวลาทำได้ค่อนข้างยาก / มีเวลาร่วมกิจกรรมค่อนข้างจำกัด เนื่องจากบุคลากรมีภาระงานมาก
- บุคลากรบางส่วนยังขาดความสนใจ
- ความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ของผู้ให้ความรู้
- ความสามารถและประสบการณ์ที่จะสกัดความรู้
- รูปแบบกิจกรรมยังติดกับรูปแบบเดิม

แนวทางปรับปรุง

- กำกับให้อยู่ในกรอบของแผนกิจกรรม
- กิจกรรมให้มีการพบหัวหน้างานด้วย เพื่อให้ทราบภาพรวมงาน และการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของหน่วย/งานอื่น
- มุ่งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับงานของน้องใหม่โดยตรง
- คิดรูปแบบกิจกรรมที่ได้สาระและไม่เครียด
- มีผู้สังเกตการณ์เข้าแต่ละฐาน เพื่อสรุปผล

(5) การปรับใช้กิจกรรม 11+1 ต้องคำนึงถึง

- บริบทขององค์กร
- ขนาดและโครงสร้างขององค์กร
- กลุ่มบุคลากรเป้าหมาย
- รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสม

(6) แนวปฏิบัติที่ดีของการขับเคลื่อนการจัดการความรู้

- ต้องให้ “เวลา” กับการจัดการความรู้บ้าง
- ต้องส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันของบุคลากรจากหลายๆ ฝ่าย
- ออกแบบกิจกรรม คำนึงถึง
 - เกิดการมีส่วนร่วมและตระหนักได้ถึงประโยชน์
 - การดึงศักยภาพที่มีออกมา/ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ-เชี่ยวชาญ
 - การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้
 - รูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจและร่วมสมัย
- ต้องสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ผู้บริหารต้องผลักดันและเป็นแกนนำ

“ความล้มพันธ์ เปรียบเสมือนกุญแจ
ที่เปิดใจให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้”

11+1 ฐานความรู้ สำหรับบุคลากรใหม่

Flow Chart

